

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Agenția Proprietății Publice (Nr. 05-03-3735 din 05.06.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Nr. 10-3048 din 06.06.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Ministerul Apărării (Nr. 11/845 din 10.06.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău (Nr. 1-08/1-2023;1-08/1-2060 din 11.06.2024)	Se constată, că autorii proiectului prin modificarea propusă invocă obligația autorităților administrației publice locale de a prezenta unităților termoelectrice mecanismul de repartizarea a consumului de energie termică, în cazul în care administratorul asociației sau gestionarul condominiului nu prezintă către unitățile termoelectrice astfel de mecanism până la data de 1 octombrie. Totodată, nu este indicat/prevăzut cine are competența de a aproba astfel de mecanism. Subliniem faptul, că prevederile legislației în vigoare nu oferă dreptul administrației publice locale de a aproba mecanismul de repartizare a consumului de energie termică. Astfel, impunerea indirectă a autorităților administrației publice locale de a aproba un astfel de mecanism va aduce la încălcarea legislației. Conform prevederilor legislației în vigoare și anume Legii 187/2022 cu privire la condominiu, atribuția de a aproba mecanismul de repartizare a consumului de energie termică ține de competența adunării generale a membrilor asociației, dacă mecanismul respectiv nu este prevăzut deja de legislație. În special menționăm, că legislația în vigoare nu prevede aprobarea mecanismului de repartizare a consumului de energie	Nu se acceptă Conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă „Pentru autoritățile publice locale de nivelul întâi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: <u>administrarea bunurilor din domeniile public și privat locale.</u>” În sensul art. 14 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală „Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri

	termică de către autoritățile administrației publice locale. În aceste condiții, aprobarea unui astfel de mecanism de către autoritățile administrației publice locale va aduce la încălcarea drepturilor proprietarilor unităților din condominiu. Mai mult de atât, aceasta ar putea crea tensiuni între autoritățile administrației publice locale și proprietarii unităților din condominiu, care pot să conteste deciziile autorităților administrației publice locale având în vedere că acestea nu vor avea suport legal. Reieșind din cele expuse, nu suntem de acord cu modificările propuse de către autorii proiectului. În alte ordine de idei, cu scopul de a reduce impactul social, în contextul în care locatarii, asociațiile de proprietari din condominiu și/sau gestionarii blocurilor locative nu vor prezenta, unităților termoelectrice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, conform termenilor stabiliți, se propune să fie aplicată Metodologia privind repartizarea consumului direct/indirect de energie termică dintre unități în cadrul unui bloc locativ conectat la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică din anexa nr. 3 la Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 direct de către furnizor. Astfel, propunem expunerea punctelor 44-47 din Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale în următoarea redacție: „44. Anual, până la data de 1 octombrie, administratorul asociației sau gestionarul condominiului are obligația de a prezenta unităților termoelectrice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică. pct. 45 se propune de anulat. 46. În cazul neprezentării mecanismului de repartizare a consumului de energie termică în condițiile stabilite la pct. 44, blocul locativ nu se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică până la data de 1 noiembrie. 47. În cazul nerespectării condițiilor stabilite în pct. 44,	<i>economice, sociale, medicale și de agrement de interes local.”</i> Elaborarea mecanismului de repartizare a consumului de energie termică de către autoritățile administrației publice locale, nu contravine prevederilor legislației în vigoare, în contextul în care competența autorităților publice locale de a adopta decizii în probleme de interes local care pot avea impact economic și social asupra colectivităților locale își are reglementare legală în conținutul normelor expuse <i>supra</i>. Totodată potrivit art. 10 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală „<i>Autoritățile publice locale își desfășoară activitatea în domeniile stabilite de Legea privind descentralizarea administrativă, dispunând în acest scop de competențe depline.</i>” În sensul prevederilor enunțate, autonomia locală presupune nu doar dreptul, dar și obligația efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și gestiona, în cadrul legii, în nume propriu și în interesul populației locale, o parte importantă a treburilor publice. Atribuția autorităților administrației publice locale de a elabora mecanismul specific privind repartizarea consumului de energie termică, în cazul omisiunii gestionarului asociației de a elabora un asemenea mecanism, nu poate avea caracter facultativ. Ori, obligația de a supraveghea activitatea asociației și a
--	---	--

	începând cu 1 noiembrie blocul locativ se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, iar repartizarea consumului de energie termică se efectuează direct de către furnizor conform anexei nr. 3.”	gestionarului conform art. 85 alin. (1) din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu îi revine anume autorității administrației publice locale, după cum urmează: <u>„Controlul asupra activității asociației și, după caz, a gestionarului se efectuează de către autoritatea administrației publice locale.”</u> Este de menționat că, conform indicației din pct. 16 la Procesul-verbal nr. 30 al ședinței secretarilor generali din data de 03 iunie 2024, precum și faxogramei nr. 08-1723 din 26 iunie 2024, părțile interesate au fost convocate la ședința privind subiectul deliberării și clarificării suplimentare la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024. S-a constatat absența reprezentanților Ministerului Justiției, Primăriei municipiului Chișinău și ai Primăriei municipiului Bălți. Deciziile din cadrul ședinței au fost contrasemnate într-un proces verbal.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (Nr. 17/3096 din 12.06.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă
Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” (Nr. 413-08/0923 din 13.06.2024)	Se propune completarea pct. 44 cu textul: „iar în cazul lipsei administratorului asociației sau gestionarului condominiului obligația de a prezenta unităților termoelectrice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, îi revine autorităților administrației publice locale”, or, potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 436/2006 cu privire la administrația	Nu se acceptă În exercitarea atribuțiilor, autoritățile administrației publice locale nu pot substitui gestionarii condominiilor. <u>Obligația asociațiilor de proprietari ai locuințelor/apartamentelor privatizate,</u>

	publică locală, <i>consiliul local decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale, medicale și de agrement de interes local.</i> Prin urmare, în virtutea cadrului legal prenotat, considerăm că calitatea de gestionar al fondului locativ îi revine administrației publice locale, care în corespundere cu art. 48 alin. (3) din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, trebuie să asigure <i>administrarea locuințelor prin prestarea serviciilor de deservire tehnică, exploatarea proprietății comune din blocul locativ, reprezentarea intereselor proprietarilor.</i> Suplimentar propunerilor supuse avizării mai înaintăm următoarele modificări: 1. La pct. 81 în formula (15) de a substitui sintagma „<i>Vapom.PTI</i>” cu „ΣV”, iar textul „<i>Vapom.PTI - volumul de apă înregistrat de echipamentul de măsurare instalat în PTI (evidență comercială)</i>” de înlocuit cu textul „ΣV- volumul sumar de apă caldă menajeră consumată în cadrul unităților (m3) ”. Propunerea formulată, vine se ajusteze mecanismul de calcul, fără careva interpretări. 2. La Anexa nr. 3, pct. 8 după textul „.....<i>aplicându-se coeficientul 1/1.2</i>” de completat cu sintagma „ <i>la suprafața unității</i>”, fapt ce va permite concretizarea elementului în raport cu ce se aplică acest coeficient, și evitarea unor interpretări subiective.	<u>cooperativelor de locuințe și cooperativelor de construcție a locuințelor de a se reorganiza prin transformare în asociații de proprietari din condominiu în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu este impusă de prevederile art. 87 alin. (1) al aceleiași legi.</u> Prin urmare, lipsa administratorilor asociațiilor sau gestionarilor condominiilor este exclusă. Totodată, elaborarea mecanismului de repartizare a consumului de energie termică de către autoritățile administrației publice locale, vine să reprezinte o alternativă în cazul lipsei unui mecanism propriu al administratorilor asociațiilor sau gestionarilor condominiului și nicidecum să preia în totalitate angajamentul acestora. Se acceptă Se acceptă
--	--	---

	3. La Anexa nr. 3, pct. 38 de exclus în formula (45) împărțitorul kLUC. deoarece urmare a modificărilor operate, la situația actuală nu mai este aplicabil. În vederea înțelegerii corecte de către consumatori a mecanismului de repartizare descris în Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 281/2024, considerăm oportun plasarea unor exemple detaliate de calcul, cu diferite scenarii, cum ar fi apartamente de colț, specificul unităților situate la primul și ultimul etaj și alte situații relevante. Astfel, prin prezentarea acestor informații, se va asigura o înțelegere clară și corectă de aplicare a principiilor și formulelor prevăzute de regulament.	Se acceptă Nu se acceptă Va persista tendința de a compara calculele estimative inserate în Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 281/2024 cu datele incluse lunar în factura de plată pentru un anumit apartament, generând astfel confuzii între consumatori. Ori, la emiterea facturii de plată și repartizarea consumului de energie termică, nu pot servi ca indicatori doar amplasarea apartamentului în cadrul blocului locativ, având în vedere existența parametrilor tehnici individuali ale fiecărui bloc locativ în parte. Suplimentar, conform pct. 11 din Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 281/2024 „În scopul asigurării transparenței procesului de repartizare a consumului de energie termică, înregistrat de echipamentul de măsurare instalat la nivel de bloc locativ/clădire, factura de plată conține în mod obligatoriu informațiile cu privire la elementele de calcul care sunt utilizate la repartizarea consumurilor de energie pentru locul de consum facturat, precum și costul unui m² al energiei termice necesare pentru încălzirea unității facturate, inclusiv dezagregarea volumului facturat pe elementele componente ale consumului direct/indirect de energie termică.”
Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/9691 din 13.06.2024)	Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii integrității nr. 82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională	Se acceptă

	este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.	
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (Nr. 04-02/2912 din 14.06.2024)	1. La pct. 17 din Regulamentul nr. 281/2024, sintagma „<i>cu condiția respectării Legii nr. 187/2022</i>”, ANRE propune să fie modificată și expusă în următoarea redacție: „<i>(...), cu condiția respectării prevederilor legale (Legii nr. 187 din 14.07.2022 cu privire la condominiu și Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017)</i>”. Argumentare: Eventuala elaborare și aprobare a unui mecanism alternativ de repartizare a consumului de energie termică, urmează să fie realizată cu respectarea nu numai a Legii nr. 187/2022, dar și a Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017, care prevede însuși modul și etapele de elaborare și aprobare a actelor normative. Norma pct. 17 din Regulamentul nr. 281/2024 în redacția actuală lasă loc de interpretări, care creează impresia că la elaborarea altui mod de repartizare a consumului de energie termică, trebuie să fie respectate doar prevederile Legii nr. 187/2022. Acest fapt ulterior poate avea ca consecință apariția interpretărilor eronate a normei menționate, precum și a	Se acceptă parțial Pct. 17 va fi expus în redacția „<i>(...) cu condiția respectării prevederilor legale</i>”. În cazul menționării suplimentare a Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, după același criteriu, la elaborarea unui alt mecanism de repartizare a consumului de energie termică urmează a se ține cont inclusiv de prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, dar și de exigențele stabilite în conținutul altor acte normative (Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002) care nu urmează a fi indicate expres în conținutul pct. 17 din Regulamentul nr. 281/2024.

	litigiilor. 2. Propunem completarea Regulamentului nr. 281/2024 cu pct. 17¹ în următoarea redacție: <i>„17¹. în cazul în care locatarii/gestionarii/asociațiile de proprietari din condominiu nu au decis asupra unui alt mecanism de repartizare a consumului de energie termică în conformitate cu prevederile pct. 17, repartizarea consumului de energie termică se va efectua conform Anexei nr. 3.”</i>	Nu se acceptă Modificarea punctelor 44-47 din Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale nr. 281/2024 vine să implice în procesul de elaborare a mecanismului de repartizare a consumului de energie termică toți actorii interesați, gestionari ai condominiului și autoritățile administrației publice locale. Anexa nr. 3 reprezentând un reper în acest sens, oferind totodată posibilitatea individualizării metodelor de calcul pentru fiecare bloc locativ, având la bază condițiile constructive și parametrii tehnici ai acestora. Sub acest aspect, colaborarea dintre administratorii asociațiilor/gestionarii condominiului și autoritățile administrației publice locale în vederea administrării condominiului este expusă și în conținutul pct. 14 alin. (1) din Regulamentul privind controlul administrării condominiului nr. 568/2023, potrivit căruia <u>„Specialiștii din cadrul administrației publice locale asigură îndrumarea și sprijină asociațiile de proprietari din condominiu și gestionarii condominiilor în realizarea scopurilor și sarcinilor ce le revin conform legislației în administrarea clădirilor și au următoarele atribuții: <u>conlucrează cu administratorul, organele de conducere și control ale asociațiilor și cu gestionarii condominiilor, sprijină, îndrumă și controlează activitatea acestora.</u>”</u>
--	---	--

	3. Punctele 44 - 47 din Regulamentul nr. 281/2024 ANRE propune să fie excluse, din următoarele considerente. Argumentare: Potrivit pct. 44 - 47 din Regulamentul nr. 281/2024, <i>„44. Anual, până la data de 1 octombrie, locatarii, asociațiile de proprietari din condominiu și/sau gestionarii blocurilor locative, au obligația de a prezenta unităților termoeenergetice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică.</i> <i>45. În cazul neprezentării mecanismului de repartizare a consumului de energie termică în condițiile stabilite în pct. 44, blocul locativ nu se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică până la data de 1 decembrie. Norma se aplică în fiecare an.</i> <i>46. În cazul în care, locatarii, asociațiile de proprietari din condominiu și/sau gestionarii blocurilor locative, prezintă mecanismul de repartizare a consumului de energie termică în perioada 1 octombrie - 1 decembrie, blocul locativ se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, cu aplicarea mecanismului de repartizare a consumului de energie termică prezentat, în condițiile posibilităților tehnice existente. Norma se aplică în fiecare an.</i> <i>47. În cazul neprezentării mecanismului de repartizare a consumului de energie termică în condițiile stabilite în pct. 44 și pct. 46, blocul locativ se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică începând cu 1 decembrie, iar repartizarea consumului de energie termică se efectuează conform anexei nr. 3. Norma se aplică în fiecare an.”</i> Astfel, reieșind din prevederile normelor citate supra, locatarii blocurilor locative, asociațiile de proprietari din condominiu și/sau gestionarii blocurilor locative, care până la data de 1 octombrie n-au prezentat unităților termoeenergetice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, nu vor fi conectați la SACET până la data de 1 decembrie și numai la 1 decembrie, chiar dacă nu au prezentat modul de repartizare a consumului de energie termică, vor fi conectați la SACET, iar repartizarea consumului de energie termică se va efectua	Nu se acceptă În redacția pct. 44-47 din Regulamentul nr. 281/2024 termenul limită pentru începerea sezonului de încălzire este data de 1 noiembrie, în cazul neprezentării mecanismului de repartizare a consumului de energie termică, altul decât cel prevăzut în Anexa nr. 3. Extinderea perioadei în care blocul locativ nu va fi conectat la agentul termic, va reprezenta un reper de mobilizare pentru factorii de decizie din cadrul asociațiilor de proprietari din condominiu, precum și din cadrul autorităților publice locale în vederea elaborării unui mecanism propriu de repartizare, care să creeze un echilibru între consumatorii conectați și cei deconectați de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică. Un alt aspect, ce urmează a fi reliefat îl constituie nemijlocit startul sezonului de încălzire în mun. Chișinău și mun. Bălți. Conform dispoziției emise de Primarul general al mun. Chișinău cu privire la începerea sezonului de încălzire 2023-2024 în mun. Chișinău nr. 572-d din 23.11.2023, s-a dispus începerea sezonului de încălzire la 17.11.2023. Printr-o dispoziție similară, emisă la 04.11.2022 de către aceeași autoritate locală, s-a dispus începerea sezonului de încălzire în mun. Chișinău la 07.11.2022. În același timp, prin dispoziția Primarului municipiului Bălți nr. 330 din 07.11.2023 s-a dispus începerea sezonului de încălzire la 07.11.2023, iar prin dispoziția nr. 327
--	--	---

	conform anexei nr. 3. În aceste condiții este ilegal ca locatarii acestor blocuri de locuit să fie puși în situația să înghețe de frig în apartamente până la 1 decembrie, doar din cauza că gestionarii blocurilor locative n-au prezentat unităților termoeenergetice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică. Acest fapt nicidecum nu responsabilizează gestionarii blocurilor locative, <u>dar creează condiții insuportabile de trai locatarilor, fapt care nu este admisibil.</u> Suplimentar, chiar dacă pct. 69 din Regulamentul nr. 281/2024 prevede obligația locatarilor de a menține în apartamentele debranșate temperatura de minim +18 °C pentru asigurarea balanței energetice a clădirii în perioada sezonului de încălzire, <u>nu este clar cum vor putea asigura balanta energetică a clădirii în perioada 1 octombrie - 1 decembrie, locatarii conectați la SACET, dar care în această perioadă nu vor beneficia de serviciul de alimentare cu energie termică.</u> La acest capitol în Regulamentul nr. 281/2024 nu este prevăzută absolut nici o soluție. Mai mult ca atât, începerea sezonului de încălzire și furnizarea energiei termice către locatari nu poate fi condiționată de faptul stabilirii sau nu a unui mecanism de repartizare a consumului de energie termică. Începutul sezonului de încălzire este dictat de condițiile meteo, dorință ce rezidă din necesitățile consumatorului și posibilitățile tehnice ale furnizorului, potrivit pct. 15 din Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 23/2017, „începerea sezonului de încălzire pentru consumatori va avea loc după înregistrarea timp de 3 zile consecutive, în intervalul orelor 18.00 - 6.00, a unei medii aritmetice a temperaturilor aerului înregistrate de Serviciul Hidrometeorologic de Stat la orele 21:00, 00:00, 03:00 și 06:00 egale sau mai mici de +10 °C. (..) La adresarea în scris a consumatorului/intermediarului de servicii privind furnizarea mai devreme sau prelungirea perioadei de încălzire, furnizorul este obligat să livreze energia termică cu condiția existenței	din 28.10.2022 energia termică a început a fi livrată începând cu 28.10.2022. Este necesar să specificăm, că livrarea agentului termic începând cu 1 noiembrie, nu va crea nicidecum „<i>condiții insuportabile de trai locatarilor</i>” ținând cont de faptul, că perioada de început a livrării agentului termic din anii precedenți constituie luna noiembrie. Potrivit art. 40 alin. (2) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării „<i>În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul și repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de apartamente sau chiriași.</i>” Totodată, conform art. 14 alin. (2) lit. z¹) din Legea nr. 436/2006 „Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, <u>consiliul local dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social</u> (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra
--	--	---

	<i>posibilităților tehnice”.</i> Prevederile punctului nominalizat și aplicarea acestuia pentru fondul locativ a permis diminuarea la minim a perioadei de lipsă a energiei termice, utilizată la încălzire pentru consumatori, îndeosebi pentru perioada de la „începutul și sfârșitul sezonului de încălzire”, ce anterior conducea la multiple nemulțumiri ale consumatorilor privind livrarea întârziată, sau sistarea timpurie a energiei termice pentru încălzire. Pentru edificiile dotate cu puncte termice individuale, din punct de vedere tehnic nu sunt impedimente pentru ca consumatorul să consume energie termică când dorește. În conformitate cu prevederile art. 51 alin (4) din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30.04.2015, plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc și se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafața ei totală. Plata pentru serviciile comunale și necomunale utilizate în locurile de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern. În scopul implementării <u>recomandărilor Curții Constituționale</u> emise prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03.03.2022, prin care au fost declarate neconstituționale punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ 8⁶ și din Anexa nr. 7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr. 184 din 31.10.2022, a fost aprobată Metodologia privind repartizarea consumului de energie termică și a costului aferent acestui consum între consumatorii unui bloc locativ conectați la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică, care ulterior a fost modificată și aprobată ca Anexa nr. 7 la Regulamentul nr. 191 din 19.02.2002, și în prezent Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 281/2024. Abordare similară celei propuse de către ANRE privind completarea cu pct. 17¹ și excluderea pct. 44-47 vine în concordanță cu prevederile pct. 35 din Regulamentul nr.	<i>colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale.”</i> În contextul normelor precitate, în cazul în care gestionarii blocurilor locative și autoritățile administrației publice locale vor motiva și vor implica locatarii în procesul de elaborarea a mecanismelor de repartizare proprii, <u>vor avea posibilitatea să solicite conectarea la agentul termic în orice perioadă</u>, fără a fi restricționați de termenele prevăzute în pct. 44 - 47 din Regulamentul nr. 281/2024. Cu referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03.03.2022, în pct. 72 Curtea a statuat, că „<u>Stabilirea unei plăți generale pentru consumul energiei termice în blocurile locative în cazul apartamentelor deconectate de la sistemul centralizat de încălzire, fără a se ține cont de circumstanțele fiecărui caz particular, afectează în mod nejustificat dreptul garantat de articolul 46 din Constituție al proprietarilor apartamentelor deconectate.</u>” În acest sens, plata pentru încălzire repartizată unui bloc locativ trebuie să aibă în vedere situația particulară a apartamentelor, iar prin elaborarea propriului mecanism de repartizare a energiei termice, va fi posibilă evaluarea de la caz la caz a circumstanțelor fiecărui apartament și stabilirea unei plăți care va depinde de aceste circumstanțe specifice.
--	--	--

	281/2024 care statuează modalitatea de repartizare a cheltuielilor pentru acoperirea diferențelor dintre indicațiile echipamentului de măsurare (contorului) de apă instalat la bransamentul blocului locativ sau al unei părți a acestuia și cele ale echipamentelor de măsurare (contoarelor) instalate la unități, în cazul în care nu este stabilită această modalitate de către adunarea generală, fără careva condiționalități. Totodată, în conformitate cu modificările propuse la art. 43 alin. (6¹) la proiectul de modificare a Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29.05.2014, <i>repartizarea consumului de energie termică între consumatorii unui bloc locativ conectat la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică se va efectua în baza unei Metodologii aprobate de Guvern</i>, astfel consumatorii aplicând exigențele pct. 17 din Regulamentul nr. 281/2024 au posibilitate de a-și elabora și aproba propriul mecanism de repartizare a consumului de energie termică, cu condiția respectării prevederilor Legii nr. 187/2022 și Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017, iar în cazul în care nu o fac, repartizarea consumului de energie termică se va efectua în baza Metodologiei aprobate de Guvern, stabilită în Anexa nr. 3 la Regulamentul nr. 281/2024. La caz, propunerile ANRE de completare a Regulamentului nr. 281/2024 cu pct. 171, precum și excluderea pct. 44 - 47 din Regulamentul menționat supra, vin să soluționeze aceste probleme.	
Congresul Autorităților Locale din Moldova (Nr. 204 din 17.06.2024)	În pct. 1 din proiect (<i>Punctele 44-47 din Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale se expun în redacție nouă cu următorul conținut: „(...) 45. În cazul nerespectării condițiilor stabilite în pct. 44, în perioada 1 octombrie - 1 noiembrie, obligația de a prezenta unităților termoelectrice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, îi revine autorităților administrației publice locale”) cuvântul „obligația” urmează a fi substituit cu cuvântul „dreptul”, iar cuvântul „revine” urmează a fi substituit cu cuvântul „apartine”. În acest sens,</i>	Se acceptă parțial Administrația publică locală formează elementul principal al colectivităților din teritoriu. Fiind chemată să soluționeze problemele de interes local, ea joacă un rol important în dezvoltarea unităților administrativ-teritoriale și în asigurarea activității serviciilor publice. Organizarea și funcționarea administrației publice locale și relațiile în cadrul sistemului

	adeverim că chiar autorul proiectului, în nota informativă relevă că „autonomia decizională reprezintă <u>dreptul</u> autorităților publice locale de a adopta liber decizii, în condițiile legii, fără intervenții din partea altor autorități publice, în scopul realizării intereselor proprii”. În pct. 1 din proiect (...47. <i>În cazul nerespectării condițiilor stabilite în pct. 44 și pct. 45, începând cu 1 noiembrie blocul locativ se conectează la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, iar repartizarea consumului de energie termică se efectuează conform anexei nr. 3)</i> textul „începând cu 1 noiembrie” propunem a fi substituit cu textul cu următorul cuprins: „începând cu data specificată la pct. 46” sau, alternativ, se propune substituirea textului „<i>În cazul nerespectării condițiilor stabilite în pct. 44 și pct. 45</i>” cu textul cu următorul cuprins: „În situația descrisă la pct. 46”.	administrației publice de diferite niveluri se întemeiază pe anumite principii. Astfel, conform art. 109 alin.(1) din Constituție, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale și consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. În același timp, Carta Europeană a Autonomiei Locale (STE. 122 – 1985)^x prevede în art. 1, că competențele de bază ale autorităților administrației publice locale sunt prevăzute de Constituție sau de lege. Totuși această dispoziție nu împiedică atribuirea unor competențe autorităților administrației publice locale, în scopuri specifice și în conformitate cu legea. <u>Ori, anume administrația publică locală formează elementul principal al colectivităților din teritoriu.</u> Prin urmare, soluționarea unei probleme cu impact major la nivel local, cum ar fi crearea mecanismului de repartizare a consumului de energie termică, nu poate fi tratată prin prima <i>dreptului</i> autorităților locale de a prezenta sau nu acest mecanism. Impactul pe care-l poate avea modalitatea de repartizare a consumului de energie termică în interiorul blocului locativ constituie o preocupare majoră a colectivităților din mun. Chișinău și mun. Bălți, astfel implicarea autorităților este indispensabilă. Este de menționat că, conform indicației
--	---	---

		din pct. 16 la Procesul-verbal nr. 30 al ședinței secretarilor generali din data de 03 iunie 2024, precum și faxogramei nr. 08-1723 din 26 iunie 2024, părțile interesate au fost convocate la ședința privind subiectul deliberării și clarificării suplimentare la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024. S-a constatat absența reprezentanților Ministerului Justiției, Primăriei municipiului Chișinău și ai Primăriei municipiului Bălți. Deciziile din cadrul ședinței au fost contrasemnate într-un proces verbal.
Ministerul Justiției (Nr. 18-69-6059 din 03.06.2024)	În contextul examinării proiectului propus, sub aspect conceptual, semnalăm că prevederile de la pct. 45, potrivit cărora „În cazul nerespectării condițiilor stabilite în pct. 44 în perioada 1 octombrie - 1 noiembrie, <u>obligatia de a prezenta unităților termoelectrice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, îi revine autorităților administrației publice locale.</u>” vin în dezacord cu principiul autonomiei locale. Acest principiu constituțional conferă unităților administrativ-teritoriale posibilitatea de a se autoguverna la nivel local sub rezerva de a nu aduce atingere autonomiei altor colectivități locale și intereselor generale ale națiunii și statului, propriile interese nefiind mai largi și în contradicție cu acestea. <u>În exercitiul atribuțiilor sale, administrația publică locală este autonomă în limitele prevăzute de lege.</u> Conform doctrinei de drept, principiul autonomiei locale presupune constituirea autorităților administrației publice locale de către populația colectivității, <u>reglementarea exclusiv prin lege a competenței generale a autorităților administrației</u>	Nu se acceptă Principiul autonomiei locale concomitent cu dreptul autorităților locale de a se autoguverna, reprezintă în același timp și dreptul de a rezolva și gestiona, în nume propriu și sub responsabilitatea lor, o parte importantă a treburilor publice, în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă. Potrivit art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi exercită atribuții în domeniul administrării bunurilor din domeniul public și privat. Sub acest aspect, implicarea autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare a mecanismului de repartizare a consumului

	publice locale, autonomia financiară în stabilirea și gestionarea finanțelor publice locale, crearea serviciilor publice locale în funcție de necesitățile colectivității și capacitatea ei financiară (a se vedea <i>Hotărârea Curții Constituționale nr. 14/2004 (coordonarea activității administrației publice locale)</i>, § 4). Drept urmare, stabilirea printr-un act normativ guvernamental a unor obligații/competențe autorităților administrației publice locale, care nu sunt prevăzute în lege, este inadmisibilă. Mai mult decât atât, în clauza de adoptare a proiectului se fac referințe la normele legislative ce statuează principiul autonomiei locale.	de energie termică vine să soluționeze o problemă cu impact major la nivel local, dar nicidecum să aducă atingere intereselor colectivităților locale. Hotărârea Curții Constituționale nr. 14/2004 la conținutul căreia se face referire, pe lângă autonomia locală și financiară a autorităților publice locale, stabilește, că administrația publică locală formează elementul principal al colectivităților din teritoriu. Art. 14 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, stabilește competența autorităților locale (consiliului local) în aprobarea deciziilor în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale. Prin urmare, coordonarea de către autoritățile centrale a activității autorităților administrației publice locale în anumite domenii, în interesele generale ale societății, nu vine în contradicție cu principiul autonomiei locale, fiind o măsură necesară într-o societate democratică. Or, prevenirea situației în care blocurile locative nu vor prezenta unităților termoeenergetice mecanismul de repartizare a consumului de energie termică, poate fi realizată doar cu concursul autorităților locale. Este de menționat că, conform indicației din pct. 16 la Procesul-verbal nr. 30 al ședinței secretarilor generali din data de 03
--	--	---

	Complementar, afereant rigorilor normative, se va reține: Cuprinsul pct. 1 va include dispoziția de modificare a actului normativ, cu indicarea sursei de publicare, după cum urmează: „1. Punctele 44-47 din Regulamentul cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 236-237, art. 482) vor avea următorul cuprins:”, urmate de redarea acestora. La pct. 46 și 47 se va ține cont că, într-o enumerare de referințe, denumirea elementului structural nu se repetă.	iunie 2024, precum și faxogramei nr. 08-1723 din 26 iunie 2024, părțile interesate au fost convocate la ședința privind subiectul deliberării și clarificării suplimentare la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024. S-a constatat absența reprezentanților Ministerului Justiției, Primăriei municipiului Chișinău și ai Primăriei municipiului Bălți. Deciziile din cadrul ședinței au fost contrasemnate într-un proces verbal. Se acceptă parțial Ce ține de repetarea elementului structural în vederea excluderii ambiguităților de interpretare, menționăm că, potrivit prevederilor art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis pentru a se exclude orice echivoc. Astfel, în cazul în care, se va exclude elementul structural, nu va fi clar în care condiții se vor aplica diferite prevederi.
S.A. „Termoelectrica” (Nr. 79/5441 din 20.06.2024)	Pentru a nu crea confuzii considerăm oportun suplinirea pct. 47 la sfârșit cu următoarea sintagmă „la prezentul Regulament”. Suplimentar, solicităm respectuos includerea în proiectul de modificare a Regulamentului menționat a unor concretizări pentru a nu crea interpretări, precum și excluderea erorilor identificate, după cum urmează: 1. Pct. 140 alin. (14) după sintagma „verificării metrologice” de	Se acceptă Se acceptă

	mecanism de alocare a consumului de energie termică în sarcina administratorilor de asociații sau gestionarilor de condominiu implică riscuri de componentă de corupție și/sau de oferire a unui mecanism neargumentat. Subsidiar, Primăria mun. Bălți vine cu recomandarea de a radia din Hotărârea Guvernului nr. 281/2024 pct. 44-47 care reglementează modalitatea de prezentare unităților termoeenergetice a mecanismului de repartizare a consumului de energie termică.	Potrivit prevederilor art. 34 din Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu „Adunarea generală este organul suprem de conducere al asociației și este formată din toți proprietarii din condominiu.” Este prioritar să menționăm, că la nivelul blocului locativ adunarea generală rămâne a fi organul suprem de conducere, care exprimă voința absolută a locatarilor, care la elaborarea mecanismului de repartizare va ține cont de condițiile specifice în care se află blocul locativ. Sub acest aspect autoritatea publică locală va interveni și va prezenta unităților termoeenergetice un alt mecanism de calcul, doar în cazul omisiunii gestionarilor condominiului. Cu referire la existența „riscului de componentă de corupție” precizăm, că în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al Legii integrității nr. 82/2017 proiectul de lege definitiv va fi supus expertizei anticorupție. Este de menționat că, conform indicației din pct. 16 la Procesul-verbal nr. 30 al ședinței secretarilor generali din data de 03 iunie 2024, precum și faxogramei nr. 08-1723 din 26 iunie 2024, părțile interesate au fost convocate la ședința privind subiectul deliberării și clarificării suplimentare la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Regulamentului cu privire la prestarea și
--	---	---

		achitarea serviciilor comunale și necomunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 281/2024. S-a constatat absența reprezentanților Ministerului Justiției, Primăriei municipiului Chișinău și ai Primăriei municipiului Bălți. Deciziile din cadrul ședinței au fost contrasemnate într-un proces verbal.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (03-1984 din 26.06.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	Se acceptă

Ministru

Victor PARLICOV